

TÜBİTAK ULAKBİM
ULUSAL AÇIK BİLİM KOMİTESİ
ÇALIŞMA İLKELERİNE İLİŞKİN DEĞİŞİKLİK

Komitenin Oluşturulması :

Madde 4.

1. TÜBİTAK ULAKBİM Yönetim Kurulu'nun 29/07/2015 tarih ve 92 sayılı toplantısında kabul edilen "TÜBİTAK ULAKBİM Açık Bilim Komitesi Çalışma İlkeleri'nin Komitenin Oluşturulması başlıklı "*Madde 4.1*", 19/12/ 2017 tarih ve 120 sayılı ULAKBİM Yönetim Kurulu toplantısında aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Komite, Açık Erişim çalışmalarında ülkemiz bilim politikalarına yön veren, bilimsel araştırmalar ve çalışmalar için fon sağlayıcı, Avrupa Birliği müktesabı kapsamında Bilim ve Araştırma fasıllarını takip eden, hukuksal boyutunu belirleyebilecek ilgili TÜBİTAK birim temsilcileri, açık bilim/açık erişim konularında akademik çalışmalar yürüten bilim insanları ve uygulamacılar ile ULAKBİM Müdürü, CABİM Müdür Yardımcısı ve CABİM uzmanlarından oluşur. Komite'nin toplam üye sayısı yediden az onbeşden fazla olamaz."

Yürürlük :

Bu ilkeler TÜBİTAK ULAKBİM Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme :

Bu ilkeler TÜBİTAK ULAKBİM Müdürü tarafından yürütülür.

TÜBİTAK ULAKBİM
ULUSAL AÇIK BİLİM KOMİTESİ
ÇALIŞMA İLKELERİ

Amaç ve Kapsam

Madde 1. Bu İlkeler; “Bilimin, araştırma verilerinin, laboratuvar notlarının ve diğer araştırma süreçlerinin ücretsiz erişilebildiği, araştırmanın yeniden kullanımı, dağıtımı ve üretilmesine izin veren koşullarla, diğer araştırmacıların birlikte çalışabileceği ve katkıda bulunabileceği şekilde yapılması” olarak tanımlanan Açık Bilime katkı sağlanması için açık erişim çalışmalarının ulusal düzeyde yaygınlaştırılması ve desteklenmesini amaçlamaktadır. Açık bilim yapılabilmesi için kurumsal ve ulusal politikaların üretilmesi, uygulanması, uluslararası politikalara uyum sağlanması ve araştırma verilerine açık erişim gereklidir.

Bu ilkeler ile Ulusal Açık Bilim Komitesi'nin teşkilat yapısı, görev ve sorumlulukları ve çalışma ilkeleri tanımlanmaktadır.

Dayanak:

Madde 2. Bu ilkeler TÜBİTAK ULAKBİM Yönetmeliğinin 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3. Bu ilkelere geçen;

TÜBİTAK : Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu,

ULAKBİM : TÜBİTAK Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi'ni,

CABİM : ULAKBİM Cahit Arf Bilgi Merkezi'ni,

Bilim Kurulu : TÜBİTAK Bilim Kurulu'nu,

Yönetim Kurulu : TÜBİTAK ULAKBİM Yönetim Kurulu'nu

Komite : TÜBİTAK ULAKBİM Ulusal Açık Bilim Komitesi'ni

Başkan : Komite Başkanı'nı

Uzman : TÜBİTAK ULAKBİM CABİM Uzmanları'nı

Açık Bilim : Bilimin, araştırma verilerinin, laboratuvar notlarının ve diğer araştırma süreçlerinin ücretsiz erişilebildiği, araştırmanın yeniden kullanımı, dağıtımı ve üretilmesine izin veren koşullarla, diğer araştırmacıların birlikte çalışabileceği ve katkıda bulunabileceği şekilde yapılmasını,

Açık Erişim : Bilimsel literatürün İnternet aracılığıyla finansal, yasal ve teknik bariyerler olmaksızın, erişilebilir, okunabilir, kaydedilebilir, kopyalanabilir, yazdırılabilir, taranabilir, dizinlenebilir, tam metne bağlantı verilebilir, yazılıma veri olarak aktarılabilir ve her türlü yasal amaç için kullanılabilir biçimde kamuya ücretsiz açık olmasını,

Ulusal Açık Erişim : Belli standartlarda ve uluslararası düzeyde kabul görmüş açık erişim çalışmalarının ulusal ve uluslararası seviyede desteklenmesi ve uygulanmasına yönelik çalışmaları ifade eder.

Komitenin Oluşturulması

Madde 4.

1. Komite, Açık Erişim çalışmalarında ülkemiz bilim politikalarına yön veren, bilimsel araştırmalar ve çalışmalar için fon sağlayıcı, Avrupa Birliği müktesabati kapsamında Bilim ve Araştırma fasıllarını takip eden, hukuksal boyutunu belirleyebilecek ilgili TÜBİTAK birim temsilcileri, açık bilim/açık erişim konularında akademik çalışmalar yürüten bilim insanları ve uygulamacılar ile ULAKBİM Müdürü, CABİM Müdür Yardımcısı ve CABİM uzmanlarından oluşur. Komite'nin toplam üye sayısı yediden az onbeşden fazla olamaz.
2. ULAKBİM Müdürü, CABİM Müdür Yardımcısı ve CABİM Uzmanları Komite'nin doğal ve devamlı üyesidir. Komite'nin sürekli üyesi olan ULAKBİM temsilcileri dışındaki diğer Komite üyelerinin görev süresi iki yıldır. Görev süresi dolan üyelerin üyelikleri, ULAKBİM Müdürlüğünün uygun görmesi halinde 2 (iki) yıllık sürelerle en fazla 3 (üç) defa uzatılabilir. Diğer Komite üyeleri, uzmanlar ve mevcut Komite üyeleri tarafından önerilen isimler de dikkate alınarak ULAKBİM Müdürü tarafından önerilir ve ULAKBİM Yönetim Kurulu tarafından onaylanır.
3. Komite üyeleri, TÜBİTAK ilgili birim temsilcileri ile, üniversitelerin açık bilime katkı sağlayan, Bilgi ve Belge Yönetimi bölümlerinde açık erişim çalışmaları yürüten konularında uzman, deneyimli akademisyenler, ulusal ve uluslararası Açık Erişim çalışmalarında yer almış uygulamacılar arasından seçilir.
4. Komite üyeliği sırasında, yukarıda açıklanan nitelikte görevin sürdürülmesi kural olup, kurumdan ayrılma veya görevinin değişmesi durumunda üyelik de kendiliğinden düşer. Bu durumda ilgili kurumdan veya bir başka kurumdan bu madde hükümleri çerçevesinde yeni üye önerilir ve bu maddenin 2. fıkrasına göre işlem yapılır.
5. ULAKBİM Müdürü, Komite'nin başkanıdır. Başkanın bulunmadığı hallerde CABİM'den sorumlu Müdür Yardımcısı Komite'ye başkanlık eder. İlgili kurumlardan üye ve gerektiğinde yeni üye istenmesi ULAKBİM Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilir.

Komite'nin Görevleri

Madde 5. Komite aşağıdaki görevleri yerine getirir:

1. Ulusal açık bilim/ açık erişim çalışmalarının, faaliyetlerinin TÜBİTAK ULAKBİM Yönetmeliği'ne uygun olarak TÜBİTAK ULAKBİM'in misyon ve stratejik amaçları doğrultusunda yürütülmesini sağlamak,

2. Komite'nin amacına uygun olarak ulusal açık bilim/ açık erişim çalışmalarının amaç, hedef ve çalışma stratejisini belirlemek, gerekli hallerde değişiklik yapmak,
3. Amaç ve hedeflere yönelik projeler üretmek,
4. Ulusal açık erişim çalışmalarında ülkemizin, konusunda yurt içi ve yurt dışı etkinlik ve projelerde temsil edilmesini sağlamak,
5. Açık bilim ve açık erişim çalışmalarının ulusal kapsamda yaygınlaştırılması ve sürdürülmesi için fonlayan Kurum olarak TÜBİTAK'ın açık bilim/açık erişim politikasını ve ulusal açık bilim/ açık erişim politikasını oluşturmak, uygulanmasına yönelik çalışmalar yürütmek ve politika üreten kurumlara tavsiye niteliğinde rapor ve çalışmalarla gerekli çıktılar sunmak,
6. Dünyadaki gelişmeleri takip ederek ULAKBİM tarafından sunulan bilgi hizmeti ve teknolojilerine yönelik yatırımlarda yol gösterici olmak,
7. Türkiye'de açık bilim/ açık erişim politikalarının oluşturulmasına ve uluslararası politikalarla uyumlu olması yönünde destek sağlayarak oluşan politikaların uygulanması konusunda ilgili bilgi profesyonellerini ve kamuoyunu bilgilendirici çalışmalar planlamak,
8. AB Müktesebatı, bilim ve araştırma fasıllarında yer alan/alacak olan açık bilim, açık veri açık erişim konularını takip etmek,
9. Gerekli durumlarda konu kapsamında ek çalışmalar, çalışma grupları ve konusunda uzman kişi(ler) önermek,
10. Çalışma ve araştırma gruplarının faaliyetlerini yönlendirici şekilde çalışmalar yürütmek ve ULAKBİM yönetimine bu konuda önerilerde bulunmak,
11. Açık bilim/ açık erişim ile ilgili ulusal ve uluslararası hukuksal mevzuat konusunda çalışmalar yürütmek,
12. Gerekli durumlarda yapılan çalışmalar hakkında ULAKBİM Yönetim Kurulu'na bilgi vermek ve görüş istemek,
13. ULAKBİM Yönetim Kurulu tarafından konuya ilişkin verilecek diğer görevleri yürütmektir.

Komite Başkanının Görevleri

Madde 6. Komite Başkanı aşağıdaki görevleri yürütür:

1. Komite'ye başkanlık etmek,
2. Komite'yi ulusal ve uluslararası düzeyde temsil etmek,
3. Komite tarafından alınan kararların yerine getirilip getirilmediğini denetlemek,
4. Komite toplantıları ve iki yılda bir yapılan üyelik seçimlerini organize etmek ve yürütmek,
5. Komite tarafından alınan ulusal açık bilim/ açık erişim kararlarına bağlı olarak ve gerektiğinde ulusal ve uluslararası çalışmaları, görüşmeleri yürütmek ve Komite'ye bu konuda bilgi vermek,
6. CABİM Müdür Yardımcılığının koordinasyonunda çalışma ve araştırma gruplarının faaliyetlerini değerlendirmek ve denetlemek,
7. Ulusal ve uluslararası düzeyde iletilen görüş, düşünce ve önerileri Komite'ye bildirmek ve gerektiğinde çalışmalar yapmak ve gerekli kararları aldirmek,
8. Ulusal açık erişim çalışmaları ile ilgili belgelerin arşivlenmesini sağlamak,

9. Gerektiğinde çalışmalar yapmak üzere Komite üyelerini görevlendirmek ve takibini yapmak,
10. Komite'nin faaliyetlerini çalışma ilkelerine uygun şekilde yürütmesini denetlemek ve buna uymayan üyelerin uyarılmasını sağlamaktır.

Toplantı ve Çalışma Usulü

Madde 7. Komite yılda 4 (dört) kez üye tam sayısının yarısının bir fazlası ile toplanır ve kararlar toplantıya katılanların çoğunluğu ile alınır. Ancak bu karar yeter sayısı üye tam sayısının yarısından az olamaz. Oyların eşit olması durumunda Komite Başkanı'nın oyu yönünde karar verilir. Komite Başkanı gerekli hallerde üyeleri toplantıya çağırabileceği gibi, en az 4 üyenin istemesi durumunda da toplantı yapılabilir.

Olağanüstü toplantılar hariç olmak üzere, toplantı tarihi ve yerinin toplantıdan en az 2(iki) hafta önce tüm Komite üyelerine yazılı duyurulması gereklidir.

Toplantıya sadece Komite üyeleri katılabilir. Toplantıya katılmayacak üye toplantıdan en az 1 (bir) hafta önce mazeretini ULAKBİM Müdürlüğüne yazılı olarak bildirir. Mazeretsiz olarak 1 yıl içinde üst üste iki kez, mazeretli olarak üç kez toplantıya katılmayan Komite üyesinin üyeliği düşer. Bu durumda 4 üncü madde hükmüne göre yeni üye seçilir.

Üyeler çalışmalarla ilgili her türlü önerilerini Komite'ye iletir. Komite Başkanı gelen istekler doğrultusunda taslak gündemi hazırlar ve bunu toplantıdan en az 10 (on) gün önce üyelere yazılı şekilde duyurur. Taslak gündem ve maddeleri ile ilgili görüş ve düşüncelerin en geç 1 (bir) hafta içinde ULAKBİM'e iletilmesi gerekir. Bu süre içinde iletilmeyen istekler bir sonraki toplantıya bırakılabilir. Gündem, Komite Başkanı tarafından oluşturulur ve toplantıdan en az 5 (beş) gün önce yazılı ya da elektronik posta ile üyelere duyurulur.

Toplantılarda alınan kararlar tutanakla yazılı hale getirilir ve Komite üyelerinin bilgisine yazılı veya elektronik olarak sunulur. Komite üyelerinden en geç 1 (bir) hafta içerisinde itiraz ya da öneri gelmedikçe tutanakların toplantıdaki karar doğrultusunda düzenlendiği kabul edilir ve takip eden ilk toplantıda imzaya sunulur ve birer kopyası Komite üyelerine gönderilir. Tutanağın asıl kopyası ULAKBİM'de muhafaza edilir ve arşivlenir.

Komite sekreteryaya çalışmaları CABİM Müdür Yardımcılığı bünyesinde yürütülür.

Mali Hükümler

Madde 8.

Komite üyelerine, yılda en fazla altı toplantıya kadar ödeme yapılması koşuluyla Bilim Kurulu'nca belirlenen miktarlar üzerinden huzur hakkı ödemesi yapılır.

TÜBİTAK personeli olup, Komite üyesi olarak görevlendirilenlere huzur hakkı ödenmez.

Yürürlük

Madde 9. Bu ilkeler TÜBİTAK ULAKBİM Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 10. Bu ilkeleri TÜBİTAK ULAKBİM Müdürü yürütür.